

Comentariul poeziei Testament de Tudor Arghezi pornind de la versurile 'Nu-ti voi lasa drept bunuri, dupa moarte; Decat un nume adunat pe-o carte'

Poema preliminara a volumului de debut Cuvinte potrivite (1927) este o ars poetica iri care se enunta conceptia argheziana asupra artei si menirii poetului: prin creatie, poetul se incadreaza in marea devenire universala, intru nemoarte; arta -se realizeaza cu migala si truda de artizan; estetica uratului; rolul purificator al poeziei.

Testament se incadreaza in sirul manifestelor poetice, alaturi de: Epigonii de M. Eminescu, Poetul de G. Cosbuc, Rugaciune de O. Goga, Eu nu strivesc corola de minuni a lumii de L. Blaga, Joc secund de I. Barbu.

Cele doua versuri initiale au un rol bine determinat in poem, aici fiind rezumat continutul testamentului propriu-zis; restul versurilor (cuprinzand o. motivare morala si o reconstituire a travaliului poetic) sunt adiacente continutului juridic.

Introduse printr-o negatie, versurile mentionate delimiteaza neinsemnatele bunuri materiale (care i-ar ramane fiului, dupa moartea poetului), de adevarata avutie spirituala care va dainui mereu. De mare rezonanta este termenul "adunat" sugerand truda unei vieti intregi.

inca din primele doua versuri se sugereaza ideea curgerii generatiilor , asemenea raului heraclitic; urmasilor sai, poetul le lasa "o carte" (opera) asa cum strabunii ne-au lasat textele sacre:

"Nu-ti voi lasa drept bunuri, dupa moarte,
Decat un nume adunat pe-o carte".

a) "Cartea" este "o treapta" in marea "trecere" universala, un moment al progresului inceput in adancurile timpului originar, cand cei dintai strabuni s-au ivit din golul preexistentei.

Si cum "strabunii", "batranii" si "bunii" s-au inscris in ritualul generatiilor savasite din viata, "cartea" este Opera prin care poetul isi castiga un loc in infinitul timpului.

b) "Cartea" este un "hrisov" al innobilarii prin munca; ea consfinteste nu doar o evolutie (de la "sapa" si "brazda", la "condeV si "calimara"), ci si ispasirea blestemului biblic ("Sudoarea muncii sutelor de ani") transmis si poetului care-si aterne, cu truda si migala, in "mii de saptamani, cuvintele.

Proiectati urieseste pe fundalul timpului, strabunii indeplinesc o functie demiurgica.

c) "Cartea" este alcatuita din "cuvinte potrivite" – decantate din graiul aspru al truditorilor gliei, un grai simplu si frust ca si Muma-Pamant; sintagma "cuvinte-potrivite" mai insemna cuvinte aranjate

cu truda si migala, poetul fiind un artizan.

d) "Cartea" este rezultat al sublimarii uratului ("bube", "mucegaiuri", "noroi") si al transformarii lui in frumos, in inalta arta:

"Facui din zdrente, muguri si coroane " (...)

"Din bube, mucegaiuri si noroi.

Isca-am frumuseti si preturi noi" (estetica uratului). "

e) "Cartea" reprezinta convertirea "durerii" adunate in "vecii" fara nume, in creatie artistica ce izbaveste si purifica; este o imbinare sublima intre "slova de foc" si "slova faurita", o intoarcere la primul element anterior facerii lumii: cuvantul.